

مروری بر رویکرد سازگاری کشاورزان در مواجهه با تغییر اقلیم

سیده زهره محمدی^۱ و سعید محمدزاده^۲

۱- دانشجوی دکتری ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان (Mohammadi5778@yahoo.com)
۲- استادیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز، ایران

چکیده

فعالیت‌های انسانی در دهه‌های اخیر به گرمای جهانی کمک کرده است و جدا از ایجاد آلودگی محیط‌زیستی، تغییرات اقلیمی به یکی از اصلی‌ترین و مهم‌ترین چالش‌های زیست‌محیطی قرن بیست و یکم تبدیل شده است. تغییرات اقلیمی به تغییراتی در وضعیت آب و هوا اشاره دارد که برای دوره‌های طولانی ثابت بوده و اغلب یک دهه یا بیش‌تر طول می‌کشد. تغییرات اقلیمی می‌تواند هم به دلیل اتفاقات طبیعی و هم فعالیت‌های انسانی باشد، هرچند در حال حاضر اقدامات انسانی بر علل طبیعی به وجود آورنده این تغییرات غلبه نموده است. شواهد موجود حاکی از آن است که تغییرات اقلیمی ناشی از فعالیت‌های انسانی اثرات بسیار وخیمی بر بخش کشاورزی دارد که با توجه به این مهم، سازگاری کشاورزان با این شرایط امری حیاتی به شمار می‌آید. در این میان، برای مواجهه کشاورزان با تغییرات اقلیمی دورویکرد توأم و کلی وجود دارد: کاهش و سازگاری. کاهش تغییرات اقلیمی به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای مربوط است، در حالی که هدف سازگاری در درجه اول ملایم نمودن اثرات غیرقابل اجتناب ناشی از تغییرات اقلیمی است که از طریق طیف گسترده‌ای از اقدامات در یک سیستم آسیب‌پذیر مورد توجه قرار می‌گیرد. از آنجا که این دورویکرد هم‌اکنون به‌طور جدی در دستور کار هیات بین‌المللی تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد قرار دارد، در این نوشتار سعی شده است تا با استناد به منابع معتبر داخلی و خارجی به رویکرد سازگاری کشاورزان در مواجهه با پدیده تغییر اقلیم پرداخته شود.

واژه‌های کلیدی: رویکرد سازگاری، تغییر اقلیم، کشاورزان